

اوستا

۱۱ تشرین اول ۱۳۲۴

جمعه ارنسی

نومرو ۶

حجاج ظلمك شعورينه خلل كلوب اون بش كون كچمهدن ره رودار مجازات اولمشدر.
انتهی الاستطراء

امام ماوردی «احکام سلطانیة» سنده شویله یازیور: عهد خلافت فاروقده
ارض عراقدن «سوادکسری» نك [۱] ارادی بیک کره یوزیکرمی بیک اچیه
بالغ اولدی. سواد مذکوردن عبیدالله بن زیاد ظلم وعدوان ایدرك بیک کره یوز
اوتوز بش بیک اچیه جبايت ایلدیکی کي حجاج دخی ظلم وعدوانی ايله بیک کره یوزاون
سکر بیک جبايت ایلدی [۲] عمر بن عبدالعزیز حضرتلری ایسه عدل واعمار
ایدرك سواد مذکوردن بیک کره یوزیکرمی بیک اچیه جبايت ایلمش ایدی

علامه ذی قنون عبدالرحمن بن خلدون تاریخک مشهور عالم اولان مقدمه سنده
شویله روایت ایدور: «هرون الرشیده دأر بعض توار یخده کوردم که ایام خلافت
رشیده داخل حوزة سلطاتی اولان عراق عرب و عجم ايله بر الشام و حجاز
و افریقا و سایر جهاتدن بهر سنه خزینه بیت الماله بدی بیک بشیوز قطار آلتون
اراد حاصل اولور.

[مابعدی وار] ... بک زاده

اماماعیل حق

تکرارده مساعدات مذهبيه

حضرت فاتح استانبولی فتح ایلدیکی زمان شریف مکيه کوندر دیتی
بشیر نامه همایونده: غرات عثمانیه نك صلیبلی قیردقلرینی، خزینه لری، ماللری
[۱] سوادکسری: بلاد معروفه بی محتوی اولکاتک اسمی در که طولاً موصلده
«حدیثه» دینیلن موضعدن تاجله نك بحر فارسه منصب اولدیغی محله کاش «عبادان»
«قصیه سنه و عرضاً» کوفه قرینده «قادسیه» ده واقع «عذیب» دینیلن صودن «حلوان» نام
بلده به قدر اراضیدن عبارت ایدی. عرف ناسده اقلیم عراق عرضاً ارض سوادی احاطه ایدرسه ده
طولجه اندن اقصر در.

[۲] عمر بن عبدالعزیز حضرتلریك آنفاً نقل اولغان بیانه نظراً حجاجک نتیجه غدر
وظلمی اوله رق [زمان اداره سنده اوفردوس معموریتک وارداتی بالاخره قرق میلیونه
تنزل ایتیش دیمک اولور.

یغما ابتدکاری، کلیساری مسجدلره تحویل ایله رهباندن، نصارادن تطهیر
ایلدکاری او شدت معتاده لسان ایله تعریفدن صوکره «و اما بقية السيوف فغفونا
عنهم و قطعنا عليهم الجزية السنوية سعيًا لبيت المال» دیور. شریف مکه ایسه
بو فتحنامه ویردیکی جوابه «ان الله يأمر بالعدل والاحسان» امر جلیلی ذکر
ایدرکدن باشلایور. دیمک ایستزکه، فی الحقیقه اسلام عرض ایستدیکمز کی
فی سبیل الله جهادی امر ایله. فقط ایستر دوست، ایستر دشمن اولسون،
ناسه عدالت و مروت و شفقتی ده امر ایله، «الشفقة علی خلق الله، تعظیم الی الله» در دیر.
بو حکمته مبیندرکه حضرت فاتح غانه فتحی متعاقب عمومیت اعتبار ایله
مغولبره او دورده امثالی کورلمه مش رفق و نوازش ایله معامله ایتمدی، باخصوص
مذهبیجه مساعدات کلیده بولوندی. اسلامک بو نکتة فضیلتنه بک واقف
اولمادقلرنندن درکه غرب مورخلری پادشاهک بو حرکتنه حیرت ایدرلر. (رامبو)
حضرت فاتح ایچون: «اکثریتله ترک و مغول حکمدارلری کی تعدیبات دینه فکرینه
بیگانه ایدی» دیور، طوغری سوز، فقط بو فضیلت بر درجه به قدرده اساساً اسلامدنر.
شرق، اعتیادات مردوده شرق، اسلامک بر چوق مکارمنی سلب ایله مش اولغله برابر
بو نشئه سی هنوز تلخ ایتمه مشدی. ینه بونکچوندرکه سلطان محمد ثانی فتحندن
صوکره استانبوله یالکز ترکلری، ترکملری، مسلمینی دکل، روم، بلغار، صرب،
اولاح بر چوق نصارانی دخی جلب و جمع ایتمش، شهرک نفوسنی فتحندن اول
بالغ اولدینی مقداردن زیاده بر مرتبه به ابلاغ ایله مشدی. حتی بتون بو جماعات
نصرانییه رئیس روحانیلرینی براققله برابر او رئیسزله افراد جماعت متقابلرینه
قارشی برنوع نفوذ و حقوق حاکمانی بیله ویرمشدر. بر بطریقک جماعته ساده
روحانی دکل، جسمانی نفوذی، حکمی دخی اولدی.

ارمنیلر، اسلاولر، لاتینلر هب رئیس روحانیلرینه تابع، منقاد بولوندیله.
آنچق او رئیس روحانی آسایش و اطاعت جماعتدن نظر حکومت عثمانیه ده
مسئول طوتولدی، بر حاکمدی، فقط بر حاکم مقید، بر حاکم فرمانبر ایدی.
ذاتاً حالاده بر درجه به قدر بویله در. بو جماعتلرک الهممی روم اوتودوقسلری

ایدی.. فتح‌الدین هنوز اوج کون صکره ایدی که پادشاه یکی بر بطریقك انتخابی ایله اصول معتاده اوزره مقام مخصوصنه افتاد ایلمسینی امر ایلدی. روملرک زمان سلطنتیده رهبانک بو رئیس منتخی اصطبل عامرهدن زر دوزپالان ایله موشح، بیاض بر اورتوایله مستور بر آنه راکبا ستون معیت رهبانیه سیله سرایه کیدیور، اوراده امپراطورلر اریککه پیرای حشمت و هر ایکی طرفدن اعیان و اشراق ایله محاط اولدقلری خالد بطریقه انجیلرله و قیمتدار طاشلرله مزین برطوپوز و بریورلردی. برجهنده ایسه سرایک مغنیلری الهیلر تغنی ایله یورلردی.. نهایت بطریق جنابلری، حضورنده سجده کشای انقیاد اولدقدنصکره، حکمداری اصولاً مظهر قدسیت سبحان ایله یوردی.. بعده بیوک برضیافت و برلیوردی.. دأب دیرین اسلامه توافق اتمه یین بعض جهانی تعدیل ایدلدکنصکره، یکی بطریقك تعییننده بو آلاى همان حرفیاً اجرا قلندی. بو منتخب جدید معروف (غنادیوس) ایدی که روما ایله، قاتولیکلک ایله اتحادك اک متعصب معارضی ایدی.. پادشاه بطریقه بر دعوت و یردی، عصای ریاستی تودیع ایلدی.. حتی معروف اولدینی اوزره (غنادیوس) ایله احرارانه، مساعده پرورانه مباحثات دینییه سیله کیریشدی.. ستون کلیسایارده سر بستجه اجرای آیین ایلدی.. پاسقالیه بایرامنده، فنارده خرسیتیانلر بر معتاد دبدیه ایله اعلان شادمانی قیلدیلر. تکیه لرک قربنده خرسیتیان معبدلری یاشامغه، ایشله مکه باشلادی..

استانبولک فاتح عالیسی تبعه مغلوبه نصرانیه سینه ساده روحانی دکل، جسمانی بر حکم و نفوذ، بر رئیس و یردی، براقدی، دیدك: « محمد ثانیك بر براتی بطریق (غنادیوس) ی روم جماعتك، یاخود ملتك بر رئیس جسمانیسی تعیین ایله یوردی. بو جماعت ایسه، ساده روملردن دکل صرب، بلغار، آرنآود، ستون اوزتودوقسلردن مرکب ایدی [۱]. »

بو وجه ایله روملر عادتاً حکومت اینجنده بر اوفاقی حکومت مخصوصه ایدیلر. بالکیز ماللری، شخصلری ایچون دولته خراج، و برکو و بریورلردی،

فقط بالذات اداره اولنیورلردی. بطریقک یاننده بر مجلس روحانی، بر (سینود) واردی که جماعتک رهبان و اعیان ممتازه سندن مرکبیدی. روم رعایانک دعاوی ملکیه و جنایه لری بطریقخانه محکمه سنده فصل اولنوردی. بو محکمه دن صدور ایدن حکملر ایسه حتی اعدامه قدر جهت ضابطه ویا عسکر یهجه مرعی الاجرا طوتولوردی. (سینود) ده جماعتک مجلس کیرینی تشکیل ایلدیور و محاکماتده دیوان استیناف خدمتی ایفا ایدیوردی. بطریق عادتاً وزیر رتبه سنی حاز، بتون (سینود) اعضاسیله برابر خراجدن معفو ایدی. ملحقاتده ایسه هر بسقبوس استانبولده بطریقک حاز اولدینی امتیازاته مالک ایدی، او رتبهده ایدی. بعضی یوک عائله لک ملکری مصادره اولنه رق تیاره تحویل ایلدی ایسه ده عمومیت اعتباریله رعایانک ماللری اللرنده قالدی، یالکر علی الاصول خراجا تابع اولدی، خراج بیله هر جماعتجه آرننده ترتیب و استیفا اولنیوردی. ایشته بو مساعدات مذهبییه، بو درجه واسع ایدی. بو نقطه نظر دندر که رهبان رومک بعضی فاضلری حضرت فاتحک مزایای کمالی تسلیم و تحیل ایدر. حق راهب (قریتوبولک) بو بحثه دائر اثری بک معروفدر. فی الحقیقه بو مساعداتک اهمیت، باخصوص او زمان، غربده انکیزیستونتر حکم سوررکن، اسپانیاده مسلمانلر، یهودیلر قهر و محو ایدیلرکن بیوک ایدی، عالیجنابانه ایدی. محظوری ده حال ایچون یوق کی ایدی. حتی بو سببه منی ایدی که روملر ترک بو یوندر یغنی لایتیلرککنه ترجیح استدیلدی. چونکه او آنلرده اوروپا خریستیانلری همان باشند باشه قتولیک ایدیلر. هب پایابه، بابانک بسقبوسلرینه اتقیاد ایدیورلردی. شاید، بر خریستیان پایابه، یاخود بسقبوسلره خوش کوروغز بر فکر بیان ایلرسه او فرد قوانی کری آلفه اجبار اولونیوردی، کری آلمایه حق اولورسه (مرد) عد و اعلان، حبس و محاکمه اولنه رق احراق بالنار ایدیلوردی. حاصلی او زمان اوروپاده مساعدت مذهبییه، حریت وجدانیه ندر؟ بیلشمه یور، تقدیر قیلما یوردی. بویله بر دوزده حضرت فاتحک شو مساعده کارانی جدأ بر خارق العاده لک

اثری، بر عظمت فکریه محصولی دگیدر؟

بر بارچه حدت ایدنجه بطریق کوپری باشنه آیه بیلیمک، اورویا به قارشی او موقع غالبیتی محافظه ایتمک قدر بنده اولدجه البته بو مساعداتک حکومت عثمانیه او قدر ضرری اولمازدی . . . پک جانمز صیقیلیرسه بر یاندن برر بر کری آله بیلیردک . . . فقط نه زمان که نز دول عربیه نک زبونی اولدق، نه زمان که فرانسه لر، روسیه لر، آوستریا لر امور داخلیه مزه مداخلیه، تبعه متعدده نصرانیه مزى شوبله بویله وسیله لرله حایه به قویولایلر، علی الخصوص نه زمان که بورعایا تابعیت عثمانیه بی کران، مزعج، طاقنسوز بولمغه باشلاایلر، معارضلریمزک الله برر حجت حقوق متابه سنه کچن او مساعدات کلی بادی خساریمز اولدی . . . بوندن ماعدا اوروبالیرک دیدکاری کی دولت علیه نک شو دور اخیرده تبعه جه بو اختلاف مذهب جهتمدن چکدکاری نه دندر؟ اساساً او مساعدات عالیجنابانه بوزندندر. اوپله اولماسیدی، بالفرض روسلرک، پروسیالیرک لهستانده و سارهدده پادقلری و بایمق ایسته دکاری کی استانبولک، مورهنک، بلغارستانک، بوسنه نک بتون خلقی طوعاً و کرهاً اهتدا ایتدیریلورایدیلر، خلاصه فتوحات عثمانیه ده خاصه تمثیل اولایدی، بوکون دولتجه، قومیتجه نه قدر قوی، بالخاصه اورویا به قارشی قوی اولوردق. الک بیوک نقیصه مز، نقیصه عثمانیه نه در؟ خلقی تمثیل ایتمدن، تمثیل ایتمکی بیله دوشونمندن برملکنی صرف فتح ایله مکله اکتفا ایتمک، خشنود قالمقدرکه بوده استقبالی کورمه مک، آکلاماق، حالده کومولیکدر . . . فقط، حکومت، جدا حکومت آتینی کوره بیلیمکدر .

فرانسه نک الک بیوک مؤلفین حقوقدن ره نو، دیپورکه «عثمانیلر مغلوبلری ملیت و قومیتلر سنه تمثیل ایتمکه هیچ جهد ایله مدیلر . غالب ایله مغلوبک آرالری سنه برفاصله قطعیه وضع ایتدیلر . . . بوفاصله بیله ده الی نهایه ادامه ایله دیلر .» بوده شیو نتیجه به منجر اولدی که اقوام مغلوبه ملیت مخصوصه رینی بوسایه ده محافظه قیلدیلر. بویله اولنجه ده اولملرک برکون اولیاملری، حاکمیت عثمانیه ایچون تهلمکدن خالی بولوناملری ضروری ایدی.

بر قومی تمثیل اتمه‌نک دولتمزه نه قدر خدمتی، فوآندی اوله بیلیردی. شمعی کوچک بر مقایسه ایله اکلارز. بوسنه‌ده، کریده‌ده ابتدای قبیح عثمانیده خلقک بر قسمی محافظه مال و ملک ایچون، نه ایچون اولورسه اولسون قومیت عثمانیه‌نی، دین اسلامی قبول ایستدیلر، عثمانلی اولدیلر. وقتاکه بوملکتارده نأره عصیان پارلادی، بوضف تبعه‌دن هیچ اهانت، عداوت کوردکمی؟ بالعکس، حال بوکه بوناس عین قوم مغلوبدن ایدی، آنجق اهتدا ایش، دهنزه، قومیت‌مزه، عثمانلیغه تمیل ایله مش ایدی.

ایشته ساده یارک دکل، اغیارک شهادتیه، حتی وقایعک ببطرفانه تدقیقله‌ده مثبت اولیورکه فتوحات عثمانیه‌نک الک‌بیوک نقا‌ئسندن بری، بلکه برنجیسی بوخاصه تمیلدن محرومیتی در. بو محرومیتک ایسه، اسباب متعدده‌سندن باشلجه‌سنی، تکرار ایدرز: اوعلو جناب ایله بخش اولان مساعدات مذهبییه تشکیل ایلر. بو مساعدات نابزمین و نابز مالک حکمتی عرض ایستدیکمز کی برطرفدن اساس اسلامیت‌ده، علو جناب فطریتمزه، مغروریت قومیه‌مزد، «مظفر وقت فرصته عدودن استقام آلاز»

دیگر جهندن جهانندن، احوال جهانندن جهلمزده، ماضیدن، حالدن، استقبالدن بی خبرلکمزده آراملی یز. اولاه عثمانلیغه، عثمانلیره قارشى او اقوام مغلوبه‌نک نه حکمی، نه احمیتی اولوردی؟ بتون اوروپا ایله غالبانه چارپیشیر ایکن کوچیکک بریونانک، بر بلغارستانک، صربستانک، رومانیانک حقندن کله‌میه جکمز او وقت خاطرلرهمی توارد ایدردی.

ثانیاً اوروپا نه‌ایدی، نه اولیور و نه اوله بیلیردی، بزیسه نه‌ایدک، نه اولیوردق، نه اوله جقدق. بومعاده مهمه‌لری حل ایله اوغراشمق خیالمن بینه کچمیدی. پادشاهلریمزنک، حتی بعضا ارکان کرام حکومتزنک بعضلری علمادن، فصلادن ایدیلر. فقط علممز عمومیتله نقلی، انجق نادراً عقلی ایدی. هب شرقه، ملکمه، نهایت ممالک اسلامییه محدود، منحصر قالدی. هیچ غربه قدر ایرمیدی، اوزایه‌مادی. افق‌مزی اصلاً آشنادی. ذاتاً ولوکه جهان

معروفك تمدناً لك بيوك، لك ممتاز برتسمى تشكيل ايله سون . ، نظر بمرزده غرب بر قيمتى ، بر اهميتى حازميدى ؟ . . اولسه اولسه بر معركه دن عبارت ايدى . بوحالاتده ، بوحسيانده . بوضعيتده بولوندىقن صكره مساعدات مذهبيه كي وقايمك كنهنى . عافيتنى كشف ايدمه ممكنه البته معذور ايدك . .

بنه بوبله بر ساقه ايله دركه اقبال واستقبالمره مضرتجه بو مساعدات مذهبيه دن اصلا كرى قالمان عهد عتيقه ديدكلى امتيازات اجنبيه ميسدان ويردك ، اومساعدات داخلى ، بو امتيازات ايسه خارجى دشمنلر بمرزك بزه قارشى زمان زمان واسطه تجارزلى اولبوردى . اكثرثيا خارجى دشمنلر بمرزك النده بو ايكي واسطه يكديكرينك متممى اولدى . بالفرض روسيه دولتى اومتيازله استناداً دركه اورتودوقسلرك حقوق مذهبيه لر بى بزدن مطالبه به قالقشدى . بويولده مطالبه لرك نه قدر ضررينى كوردك ، تاريخ عثمانى ميدانده در ! .

على كمال

قوة تشريعية نك ايكي مجلسه انقاسى

اقوام متمدنه نك حقوق اساسيه لرى حده تدقيقدن كچيريلور ايسه اصول اربعه آيه مصادف انظار اولمقدردر :

(۱) مبعوثيت (۲) قوة تشريعية نك ايكي مجلسه انقاسى (۳) مسئوليت وكلا (۴) پلمتو و يا خود قاينه اصوللرى . اشبوتاسيسات حقوقيه نك مادر حقيقيسى انكلمتره در . قانون تكاملك سوق تدريجيسى و ترقيات تاريخيه نك تاثير دائميسيله وجود پذير اولان اشبو قواعد مهمه سياسيه حكومت مذكوره دن اقوام سارويه وبالخاصه فرانسه به انتقال ايلمشدردر . بونلردن اصول مبعوثيتى اولكى مقاله لر مرزده مطالعه وايضاح ايلمشيدك بكون دخى قوة تشريعية نك ايكي مجلسه انقاسى اصولنى موضوع مذاكره ايدم جكر .

اشبو اصولك لزوم تطبيق اسباب مختلفه به منى اكثر حكومات حاضره نرزدند